

NEXT DAY 26

ART

Η Γέννηση μιας πρωτεύουσας

Το Μορφωτικό Ίδρυμα της Εθνικής Τράπεζας έκλεισε εκδοτικά το 2000 με τη παρουσίαση του βιβλίου του Ζιλμπερτ Ντάγκρον «Η Γέννηση μιας πρωτεύουσας - Η Κωνσταντινούπολη και οι θεσμοί της 350-451».

Η Γέννηση μιας πρωτεύουσας είναι το πρώτο βιβλίο του πολυγραφοτάτου Γάλλου συγγραφέα που μεταφράζεται στα ελληνικά, ενώ ο ίδιος έχει διακριθεί για τη τεράστια συμβολή του στη μελέτη της ιστορίας και του πολιτισμού του Βυζαντίου κι έχει τιμηθεί με διακρίσεις τόσο στη χώρα του όσο και στο εξωτερικό. Από το 1996 τελεί επίσης πρόεδρος της Διεθνούς Επιτροπής Βυζαντινών Σπουδών και έχει αναγορευτεί και επίτιμος διδάκτορας του Πανεπιστημίου Αθηνών και αντεπιστέλλον μέλος της Ακαδημίας Αθηνών.

Ο Νταγκρόν μέσα από τη μελέτη του επιχειρεί να δώσει στην πρώτη ιστορία της Κωνσταντινούπολης «τη χρονική διάσταση που υφαρπάζει η παράδοση», βασιζόμενος σ' ολόκληρη τη βυζαντινή ιστοριογραφία που υποστηρίζει ότι «η Ρωμαϊκή αυτοκρατορία έγινε

Βυζαντινή αυτοκρατορία χωρίς να αλλάξει όνομα, χωρίς να τροποποιήσει τον πολιτικό ορισμό της, χωρίς να αναστατωθούν, καταρχάς οι οικονομικές και κοινωνικές της δομές. Και μόνον ο αυτοκράτορας ήρθε να εγκατασταθεί στην τοποθεσία που βρισκόταν το αρχαίο Βυζάντιο. Η ίδρυση της Κωνσταντινούπολης γίνεται αντιληπτή ως η μόνη επανάσταση που συνδέει το παρόν και το μέλλον του βυζαντινού πολιτισμού με το μακρόχρονο ρωμαϊκό παρελθόν».

Ο Νταγκρόν γνωρίζει επίσης ότι δεν πρέπει να αναζητείται μια έναρξη αλλά ένας σταθμός. Αν το 330 θεωρείται αρχή, αυτό συμβαίνει μόνον διότι τότε πραγματοποιείται το πρώτο γεγονός που έχει βυζαντινή ιστορία. Ο ίδιος λέει χαρακτηριστικά γι' αυτό: «Ας πούμε ότι η ανάπτυξη της Κωνσταντινούπολης κατά τον 4ο και 5ο αιώνα ανήκει σε ένα παρελθόν αλλά έχει δύο ιστορίες, την ιστορία της ύστερης Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, όπου η πόλη αποκτά με αργό ρυθμό λίγη σημασία, και την ιστορία της Βυζαντινής αυτοκρατορίας, η οποία δεν νοείται παρά μόνον από τη στιγμή της παρουσίας της Νέας Ρώμης.

Με αυτή τη δυαδικότητα, που συναντάται σε πολλαπλό επίπεδο π.χ. θεσμών, γλώσσα, ασχολείται ο Νταγκρόν, μέσα από διαφορετικές πηγές, προσπαθώντας έτσι να συνθέσει ολοκληρωμένα την εικόνα της ανάπτυξης της Κωνσταντινούπολης.

Κι επιπλέον, το βιβλίο του, όπως ο ίδιος χαρακτηριστικά σημειώνει για την ελληνική έκδοση «Πέρα από τη μακρά μεσαιωνική ιστορία της Κωνσταντινούπολης, θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως κίνητρο και οδηγός για σκέψεις πιο σύγχρονες γύρω από την Ανατολή και την Ευρώπη, γύρω από την Ανατολή της Ευρώπης. Οι παλαιές πολιτικές και ιδεολογικές δομές του Βυζαντίου, με τον τρόπο τους, μας οδηγούν σ' αυτή την πάντα ανοικτή, ενίοτε επώδυνη, συζήτηση και σε μια αναζήτηση ταυτότητας, στο κέντρο της οποίας βρίσκεται η Ελλάδα».

Μ. Κατεργάρη

CLUB
R
R
I
C
H

το δικό σας
παροχής υπηρεσίας